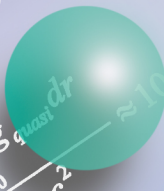

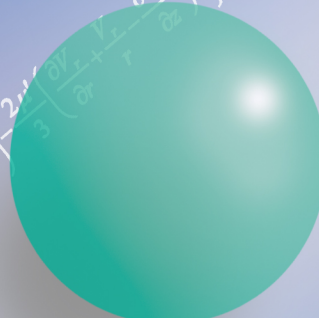
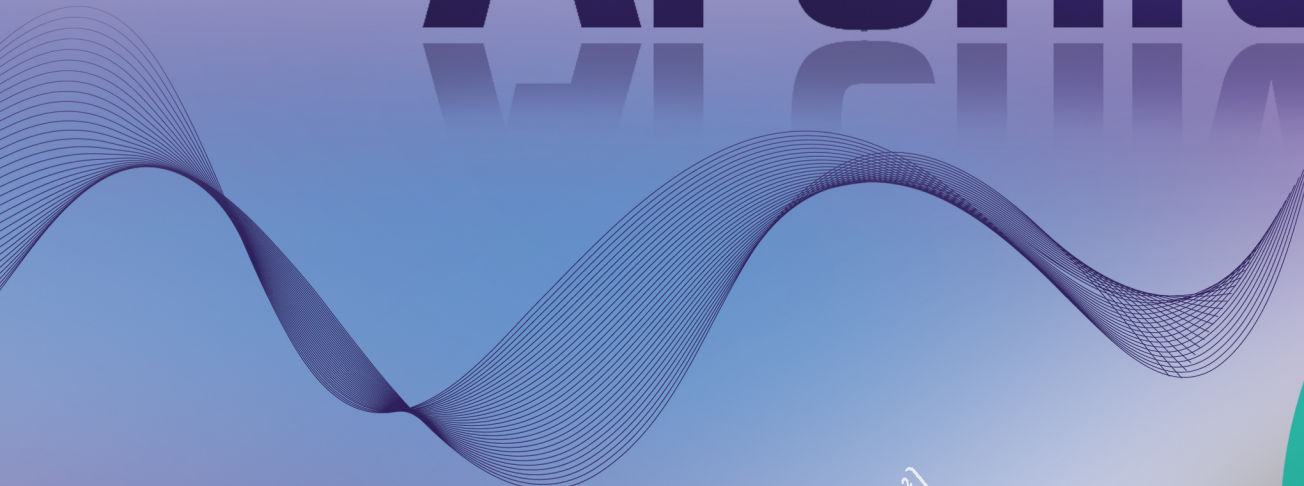

Intellectual Archive

$$\frac{R^2}{2} \frac{1}{c^2} = \frac{8\pi G}{c^4} T_{ij}$$
$$\Omega = 4 \frac{(1+2A^2 - 4T^2)}{(1-2A^2 + 4T^2)} = A(1+4A^2 - 2A^2T^2)$$
$$\frac{R^2}{2} \frac{1}{c^2} = \Omega_{ij}^{\alpha\beta} \wedge \omega_{\alpha}^i \wedge \omega_{\beta}^j = \frac{a'}{ab} \frac{b+\gamma b'}{\gamma b^2} \omega^i \wedge \omega^j$$
$$\left[\frac{V_r}{r} \right]^2 + \left[\frac{\partial V_z}{\partial z} \right]^2 + \left[\frac{\partial V_r}{\partial r} + \frac{\partial V_z}{\partial r} \right]^2 + \left[\frac{\partial V_\phi}{\partial r} - \frac{V_\phi}{r} \right]^2 + \left[\frac{\partial V_z}{\partial r} - \frac{V_z}{r} \right]^2$$
$$\frac{r^2}{c^2} \approx 10^{-10} \div 10^{-11}$$

Volume 6

Number 2

March/April
2017

Editorial Board

Editor in Chief

Mark Zilberman, MSc, Shiny World Corporation, Toronto, Canada

Scientific Editorial Board

Viktor Andrushhenko, PhD, Professor, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, President of the Association of Rectors of pedagogical universities in Europe

John Hodge, MSc, retired, USA

Petr Makuhin, PhD, Associate Professor, Philosophy and Social Communications faculty of Omsk State Technical University, Russia

Miroslav Pardy, PhD, Associate Professor, Department of Physical Electronics, Masaryk University, Brno, Czech Republic

Lyudmila Pet'ko, Executive Editor, PhD, Associate Professor, National Pedagogical Dragomanov University, Kiev, Ukraine

IntellectualArchive, Volume 6, Number 2

Publisher : Shiny World Corp.
Address : 9200 Dufferin Street
P.O. Box 20097
Concord, Ontario
L4K 0C0
Canada

E-mail : support@IntellectualArchive.com
Web Site : www.IntellectualArchive.com
Series : Journal
Frequency : Bimonthly
Month : March/April of 2017
ISSN : 1929-4700
Trademark : **IntellectualArchive™**

© 2017 Shiny World Corp. All Rights Reserved. No reproduction allowed without permission. Copyright and moral rights of all articles belong to the individual authors.

Intellectual Archive

Volume 6

Number 2

March/April 2017

Table of Contents

Economics

- S. Petko** Risk Management in the Global Banking Business (Chinese aspect) 1

History

- R. Bilyk** Role of the Local Authorities in Implementing of Reforms in Ukraine and Ensuring Economic Security of the Territories 10

Education

- I. Ferenchuk** Sub-system of Exercises for Forming of German Competence in Reading Mass Media Texts of Future Philologists with the Use of the Moodle E-Learning Management System 22

- A. Rud** Formation of Gender - Competent Manager for Management Education 35

- I. Chorna** Subsystem of Exercises and Assignments for the Formation of English Lexical Competence in Written Business Communication of Prospective Marketers 40

- A. Kotlovskyi** The Essence and Structure of English Lexical and Grammar Competence of Prospective Economists 58

- I. Semeriak** Methodological Basis of the System of Exercises and Assignments for Building EPP Communicative Strategies of Prospective Programmers 68

Pedagogic

- S. Sovgira,
N. Dushechkina** A Synthesis of Humanitarian and Ecological Knowledge for Ecocultural Personal Development 77

- V. Grigorenko,
O. Matviienko** The Peculiarities in Formation Senior Preschool Children's Attitude Toward Arts and Crafts 83

- O. Liashchenko,
S. Babiy** Designing Virtual Learning Environment for Teaching English for Special Purposes 92

- A. Paletska -
Iukalo** Subsystem von Übungen für lexikalische Kompetenz-Bildung (auf Basis von authentischen literarischen Werke) 101

- T. Humeniuk** The Training Masters of Professional Education in Modern European Integration Processes 113

- N. Tytova** Modern Prospects in Development of Vocational Education in Ukraine 120

- O. Lebid** Pedagogical Monitoring as a Mechanism for Managing the Quality of the Electro-Technical Training of the Future Technology Teachers 126

continued

The Peculiarities in Formation Senior Preschool Children's Attitude Toward Arts and Crafts

Grigorenko Victoria

*Senior Lecturer, Faculty of Pedagogy and Psychology
Dragomanov National Pedagogical University*

Matviienko Olena

*Doctor of Pedagogical sciences, professor
Dragomanov National Pedagogical University (Ukraine, Kyiv)*

Abstract

The peculiarities of the way senior preschool children's perceiving and understanding arts and crafts have been revealed and substantiated on the basis of analysis in the preschool pedagogy area. It has been determined that descriptive-graphic thinking prevails in them, which leads to the fact that arts and crafts are available to their perception because they reflect a life in a descriptive-graphic way.

While perceiving arts and crafts, children focus on the content by ignoring expressive-graphic means. Emotionality of children enables them to deal with feelings while they perceive arts and crafts; children often pay attention to details without seeing the main point, since they are not completely able to entirely perceive artistic picture images.

Established that leading significance in modern pedagogy is given to emotional and creative development of a child's personality and the process of the environmental aesthetic perception, and emotionally coloured and deep, spiritually experienced impressions obtained as a result of the art beauty and creativity perception are considered to be an effective means to comprehensively develop a child's personality.

Determined that using arts and crafts in preschool activities an educational specialist must take into account age peculiarities of their perception and the difficulty of artistic images of this art as an object of perception.

Key words: senior preschool children, classes, Fine art, arts and crafts, aesthetic perception, aesthetic attitude.

Актуальність дослідження. В умовах оновлення українського суспільства, відродження національної системи освіти особливої актуальності набуває естетичне виховання молодого покоління з дошкільного дитинства, що відображається в Законі України «Про дошкільну освіту», в якому приділяється велика увага вихованню у дітей любові до України, шанобливого ставлення до Батьківщини, національних цінностей українського народу, а також цінностей інших націй і народів, свідомого ставлення до себе, оточення та довкілля; особистісно орієнтованому вихованню дитини, розвитку її творчих здібностей, набуттю нею власного соціального досвіду.

Мистецтво, як провідний засіб формування естетичного ставлення особи до навколишнього середовища розглядається у повному розмаїтті своїх видів і жанрів.

Значна роль в системі мистецьких засобів дослідниками відводиться образотворчому мистецтву (О.Белкіна, Б.Івасив, Р.Казакова, Т.Комарова, В.Котляр, В.Мухіна, Н.Сакуліна та ін.). Зокрема, в багатьох дослідженнях відзначається виховна дієвість використання образотворчого мистецтва стосовно дітей дошкільного віку (Р.Козакова, Т.Комарова, Г.Лабунська, Г.Підкурманна, Є.Фльоріна та ін.), знаходить відображення визнання організованого, методично забезпеченого процесу як важливої умови формування естетичного ставлення до навколишнього середовища у дітей дошкільного віку.

Дослідниками відзначається, що особливу роль у формуванні естетичного ставлення до навколишнього середовища на заняттях з образотворчого мистецтва відіграє декоративно-ужиткове мистецтво, оскільки його основою є національна спадщина, наслідування і розвиток народних традицій, передусім через скарби народно-прикладної творчості, художніх ремесел тощо.

Виклад основного матеріалу. Незважаючи на досить активну розробку проблеми формування естетичного ставлення до навколишньої дійсності дітей старшого дошкільного віку, поза увагою дослідники залишають питання: механізмів реалізації виховного потенціалу різновидів декоративно-ужиткового мистецтва у педагогічній практиці; вікової відповідності можливостей практично-творчого опанування дошкільниками жанрів, технік декоративно-ужиткового мистецтва у сприйманні та діяльності; питання виховання світовідчуття через мистецтво, яке має починатися в дошкільному віці і передбачає залучення дитини у різні види мистецтва на засадах домінування конкретного, зокрема декоративно-прикладного та інше.

Відтак, метою статті ми окреслили наукове обґрунтування та експериментальну перевірку методики формування естетичного ставлення старших дошкільників засобами декоративно-ужиткового мистецтва (ДУМ) на заняттях з образотворчого мистецтва.

Учені з проблем філософії, соціології, естетики, мистецтвознавства, психології та педагогіки вважають за доцільне формувати у дітей уявлення про мистецтво як важливу галузь суспільної культури і духовних цінностей. Естетичне ставлення до ДУМ базується на таких аспектах, які відображають його цілісну єдність: філософсько-

аксіологічний, соціальний, гедоністичний, естетичний, мистецтвознавчий, психологічний, педагогічний, комунікативний.

На основі аналізу досліджень у галузі дошкільної педагогіки нами було розкрито та обґрунтовано особливості сприймання і розуміння ДУМ дітьми старшого дошкільного віку. З'ясовано, що у них переважає розвиток наочно-образного мислення, а це зумовлює те, що ДУМ доступне для їхнього сприйняття оскільки також наочно-образно відображають життя; у процесі сприймання ДУМ діти зосереджуються на змісті, залишаючи поза увагою виразно-зображувальні засоби; емоційність дітей дає їм можливість перейматися почуттями під час сприймання ДУМ; діти часто звертають увагу на деталі, за якими не бачать головного, оскільки у них недостатньо розвинена здатність до цілісного сприймання художніх образів картини; на сприйняття творів ДУМ дітьми значно впливає різний культурний рівень та соціальний статус батьків.

Провідне значення у сучасній педагогічній науці надається емоційно-творчому розвитку особистості дитини та процесу естетичного освоєння нею навколишнього світу, а емоційно забарвлені та глибоко духовно пережиті враження, отримані в результаті сприймання краси мистецтва та процесу творчості, вважаються ефективним засобом формування різнобічно розвиненої особистості дитини. У практиці використання ДУМ в роботі з дошкільниками педагог повинен зважати на вікові особливості його сприймання і складність художніх образів цього мистецтва як об'єкта сприймання.

З метою діагностики ступеня сформованості естетичного ставлення до ДУМ у дітей старшого дошкільного віку було визначено критерії та показники, а саме, – *емоційно-оцінний критерій* який визначається за такими показниками як: дитина може самостійно виділяти та естетично сприймати об'єкти ДУМ; висловлювати позитивні естетичні емоції за допомогою виразної міміки, жестів, рухів, висловів; естетично переживати, вживатися та перевтілюватися; спроможна відчувати колір, ритм, композиційність побудови, рівновагу тощо.

Художньо-пізнавальний критерій можна визначити за такими показниками як: дитина має інтерес та бажання розуміти твори ДУМ, розвиток уяви, мислення; пізнавального інтересу, естетичного ставлення старших дошкільників до ДУМ і

навколишнього середовища; виникнення потреби у вивченні ДУМ, прагнення, інтерес і готовність до виготовлення декоративних виробів;

Діяльнісно-творчий критерій показує здатність дитини старшого дошкільного віку до оволодіння певними вміннями і навичками освоєння ДУМ; здатність висловити власні почуття через оригінальне, фантазійне нове у художньо-практичному відтворенні світу; здатність до активної самостійно-ініціативної художньої діяльності; здібності до широти творчої інтерпретації естетичних вражень.

На основі окреслених критеріїв і показників охарактеризовано та встановлено рівні (високий, достатній, середній, низький) сформованості естетичного ставлення дітей старшого дошкільного віку до ДУМ.

З метою вивчення реального стану естетичного ставлення до ДУМ дітей старшого дошкільного віку було проведено констатувальний експеримент, до якого було залучено 384 дитини старшого дошкільного віку (ЕГ – 198 осіб, КГ 186 осіб) та 300 їхніх батьків, а також 53 педагогічних працівників дошкільних навчальних закладів (вихователі та методисти). За результатами констатувального експерименту виявлено вихідні рівні естетичного ставлення до ДУМ дітей старшого дошкільного віку: початковий (утилітарний) рівень зафіксовано у 36 осіб (17,17%) в ЕГ та (32 осіб (17,22%) у КГ; із середнім (компенсаторним) рівнем виявилось (130 осіб (65,65%) в ЕГ та 122 особи (65,63%) у КГ; достатній (гедоністичний) рівень проявило 26 осіб (13,13%) в ЕГ та 25 осіб (13,45 %) у КГ; високий (ціннісно-естетичний) рівень – 8 осіб (4,04%) в ЕГ та 7 особи в КГ (3,77%).

У літературі також описано характеристики нульового рівня. Однак під час констатувального експерименту такого рівня сформованості естетичного ставлення до ДУМ старших дошкільників не було виявлено. Оскільки увагу дітей цього віку привертають предмети ДУМ, які тією чи іншою мірою відповідають наочно-образному мисленню, і старші дошкільники здатні, принаймні, до елементарної естетичної оцінки (позитивної або негативної) творів ДУМ, тому таких дітей було віднесено до початкового рівня сформованості естетичного ставлення до ДУМ.

З'ясовано, що старші дошкільники мають первинний досвід пізнання ДУМ; їхні судження переважно пов'язані зі змістом зображення, особливу увагу діти звертають на красу предметів ДУМ, оцінні судження дошкільників найменше стосуються

естетичного ставлення до ДУМ: передачі вражень, почуттів, симпатій, інтересів, настроїв.

Також аналіз науково-педагогічної літератури дозволив зробити висновок: для організації естетичного виховання дітей старшого дошкільного віку засобами ДУМ необхідно створювати спеціальні педагогічні умови, що відповідають віковим і психофізичним особливостям дітей, а саме: гуманно-особистісний підхід до вихованців на основі діалектичної взаємодії у співтворчості вихователя та дітей; розвиток сенсорної культури дітей як основи творчо-естетичної реакції на ДУМ; активізація образного мислення дітей на матеріалі творчої інтерпретації емоційно-чуттєвих вражень від ДУМ; освоєння дітьми естетичного потенціалу ДУМ в контексті полі художнього підходу; творча самореалізація кожного вихованця на основі системного розширення естетичного досвіду. Дотримання зазначених умов орієнтує вихователя на забезпечення такого характеру взаємодії у процесі формування естетичного ставлення, при якому повністю виключаються у дитини страх, побоювання за невдалі дії. Надто критичне ставлення до дитини призводить до його художньо-творчої неспроможності.

Діти старшого дошкільного віку чутливі до несприятливого впливу, що виявляється у швидкій утомлюваності і малій стійкості уваги. Це пояснюється незавершеністю розвитку центральної нервової системи, опорно-рухового апарату. Тому, при підборі методів, форм і прийомів варто враховувати такі правила, як: комфортна, радісна від процесу пізнання атмосфера; цілісний розвиток особистості дитини; різноманітні методи, мають враховуватися потреби дитини; ігрова організація навчання, сприяє руховій активності дітей; акторські здібності вихователя, сприяють перетворенню дітей у діючих осіб.

Критеріями ефективності і доцільності методики організації процесу формування естетичного ставлення дітей старшого дошкільного віку до ДУМ виступають: цілеспрямованість образотворчих дій дітей, сутністю якої є свідоме прагнення до досягнення певних художніх результатів діяльності; систематичність художньо-практичної діяльності, що передбачає щоденне спілкування дитини з ДУМ; активність дитини в процесі практичної художньої діяльності, що виявляється у зосередженому ставленні до роботи, у емоційній насиченості діяльності; естетичне

спрямування , що свідчить про перевагу художньо-образних задач діяльності перед механічним вправлінням.

Для кваліфікованого керівництва процесом формування естетичним ставленням дітей старшого дошкільного віку засобами ДУМ вихователь повинен: розуміти естетичну сутність явищ дійсності та мистецтва, мати здібності до різноманітних видів естетичної творчої діяльності; бачити специфічні естетичні можливості декоративно-ужиткового мистецтва, відібрати найбільш «естетично виразний» матеріал, розробити питання та завдання, які розв'язують глибоке усвідомлення естетичних цінностей; уявляти, яким мінімумом теоретичних естетичних знань, умінь та навичок діти старшого дошкільного віку повинні оволодіти на кожному етапі навчання; володіти арсеналом засобів, які активізують естетичний досвід дітей, підвищують емоційний вплив на них естетичних цінностей; будувати стосунки з дітьми на началах справедливості, добра й краси.

Для успішного розв'язання поставлених завдань вихователям необхідно створювати атмосферу творчого спілкування у формі бесіди, яка створювала своєрідний вхід до самостійної роботи, викликала потребу виявити себе у малюнку, аплікації, ліпленні, грі, оформленні народної іграшки, театралізації. Комплексний вплив різних видів народного мистецтва дозволяє не лише виявити специфіку кожного з них, а й підвищити рівень естетичної вихованості всіх без виключення дітей і виявити індивідуальні схильності кожної дитини до певного виду художньої діяльності.

Синтетичне у своїй основі народне мистецтво може широко вплинути на вирішення завдань естетичного виховання (розвиток естетичного сприйняття, естетичних знань і творчої діяльності) у дошкільних освітніх установах за наявності певних педагогічних умов. Однією з таких умов, на наш погляд, є насичення педагогічного процесу різноманітною художньо-мистецькою діяльністю, що сприятиме створенню для дітей середовища емоційного благополуччя і об'єднувати їх загальними радісними переживаннями від продуктивної діяльності. Більш того, опора на національне мистецтво не лише укріпить духовне коріння, відчуття гордості за свій народ, а й дозволить глибше зрозуміти, усвідомити українську культуру, створить міцний фундамент для розуміння світової культури, формування толерантності до

народів різних країн. Тому, будь-який вид мистецтва, незалежно від його жанру, характеру, впливає на духовний світ дитини, її натуру, а не тільки на її естетичний смак. Недооцінка естетичного виховання неминуче обертається недооцінкою етичного, розумового, патріотичного виховання.

Висновки. Відтак, постановка завдань естетичного виховання повинна базуватися на залученні дітей до народного мистецтва, національної культури, що є основою виховання патріотів, інтернаціоналістів з широкими інтересами, здібних до творчої праці в будь-якій галузі.

Отже, ознайомлення з народним мистецтвом дітей 5–6 літнього віку має потенційні можливості в плані формування особистості дитини, її естетичної вихованості. Великий педагогічний потенціал містять традиційні компоненти національної культури: усна і музична творчість, декоративно-прикладне мистецтво, ігри. У свою чергу, залучення до народного мистецтва необхідно здійснювати в єдності пізнавального, емоційного і поведінкового аспектів особистості дитини, її самосвідомості.

References

1. Antonovych Ye.A, Zakharchuk-Chuhay R.V, Stankevych M.Ye. *Dekoratyvno-prykladne mystetstvo* [Arts and crafts]. L'viv: Svit, 1993, 272 p.

2. Hryhorenko V.Ye. *Osoblyvosti estetychnoho vykhovannya starshykh doshkil'nykiv u protsesi oznayomlennya z dekoratyvno-uzhytkovym mystetstvom: kryteriyi i pokaznyky* [Features of aesthetic education in senior preschool children in the process of becoming acquainted with the arts and crafts] // *Psykhologo-pedahohichni problemy sil'skoyi shkoly* : zb. nauk. prats' Umans'koho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu im. P.Tychyny / Uman' : FOP Zhovtyy O.O., 2015. Issue 53, 434 p.

3. Hryhorenko V.Ye. *Khudozhn'o-estetychnyy potentsial dekoratyvno-uzhytkovoho mystetstva v formuvanni estetychnoho stavlennya do navkolyshn'oyi diysnosti u ditey starshoho doshkil'noho viku* [Artistic and aesthetic potential of arts and crafts in the aesthetic attitude formation to surroundings in preschool children] // *Naukovyy chasopys NPU imeni M.P. Drahomanova. Seriya 17. Teoriya i praktyka navchannya ta vykhovannya* : zb.nauk. pr. Kyiv : Vyd-vo NPU imeni M.P. Drahomanova, 2009. Issue 13, P. 38–44.

4. *Dekoratyvno-prykladne mystetstvo z praktykumom u navchal'nykh maysternyakh: met.rek.* [Arts and crafts with practice in teaching workshops] / ukl. M.P.Selyvachov. –Kyiv : RNMK, 1990. – Vol. III, 98 p.

5. Matviyenko O.V. *Vykhovannya molodshykh shkolyariv: teoriya i tekhnolohiya* [Younger pupils' upbringing : theory and technology]. – Kyiv : VD «Stylos», 2006, 544 p.

6. Matvienko O. *Gotovnist maybutnogo vchitelya pochatkovoyi shkoli do tvorchoyi navchalno-vihovnoyi diyalnosti* [The readiness of future elementary school teacher for creative educational activities] / Problemi pidgotovki suchasnogo vchitelya : zb. nauk. pr. Umanskogo derzh. ped. un-tu imeni Pavla Tichini. – Uman, 2012. – P. 238–244.

7. Matviienko O.V. *Moralne vykhovannia molodshykh shkolariv u pozaurochnii ta pozashkilnii diialnosti* [Moral education of younger pupils in non-class and out-of-school activities]: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. ped.nauk : spets. 13.00.01 / O.V.Matviienko. – K., 2007. – 17 s.

8. *Osnovy prykladnoyi tvorchosti* [Fundamentals of crafts] : navch. posib. / Ukl. Oleksyuk-Kazo L.M. Kyiv : NPU im. M.P.Drahomanova, 2006, 203 p.

9. Pe'tko L.V. *Sotsialno-komunikatyvna aktyvnist pidlitkiv: teoriia i praktyka* [Social-Communicative Activity of Teenagers: Theory and Practice] : [Monohrafiia]. – K. : VMURoL «Ukraina». – 2010. – 268 p.

10. Matviienko Olena. Theoretical Basics of Preparation of Teachers to Pedagogical Interaction with Children of Various Age / Olena Matviienko // Intellectual Archive. – 2014. – Volume 5. – No. 5 (September). – Toronto : Shiny Word Corp., Canada. – PP. 105–117.

Translation of the Title, Abstract and References to the Author's Language

УДК 37.015.37:75.058

Григоренко Вікторія, Матвієнко Олена. Особливості формування естетичного ставлення дітей старшого дошкільного віку до декоративно-ужиткового мистецтва

У статті на основі аналізу досліджень у галузі дошкільної педагогіки розкрито та обґрунтовано особливості сприймання і розуміння декоративно-ужиткового мистецтва (ДУМ) дітьми старшого дошкільного віку. З'ясовано, що у них переважає розвиток наочно-образного мислення, а це зумовлює те, що ДУМ доступне для їхнього сприйняття оскільки також наочно-образно відображають життя; у процесі сприймання ДУМ діти зосереджуються на змісті, залишаючи поза увагою виразно-зображувальні засоби; емоційність дітей дає їм можливість перейматися почуттями під час сприймання ДУМ; діти часто звертають увагу на деталі, за якими не бачать головного, оскільки у них недостатньо розвинена здатність до цілісного сприймання художніх образів картини.

З'ясовано, що у практиці використання ДУМ в роботі з дошкільниками педагог повинен зважати на вікові особливості його сприймання і складність художніх образів цього мистецтва як об'єкта сприймання.

Ключові слова: діти старшого дошкільного віку, заняття, образотворче мистецтво, декоративно-ужиткове мистецтво, естетичне сприймання, естетичне ставлення

Література

1. Антонович Є.А. Декоративно-прикладне мистецтво / Є.А.Антонович, Р.В.Захарчук-Чугай, М.Є.Станкевич. – Львів : Світ, 1993. – 272 с.

2. Григоренко В.Є. Особливості естетичного виховання старших дошкільників у процесі ознайомлення з декоративно-ужитковим мистецтвом: критерії і показники / В.Є.Григоренко // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : зб. наук. пр. Уманського держ. пед. ун-ту ім. П.Тичини. – Умань : ФОП Жовтий О.О., 2015. – Вип. 53. – 434 с.
3. Григоренко В. Є. Художньо-естетичний потенціал декоративно-ужиткового мистецтва в формуванні естетичного ставлення до навколишньої дійсності у дітей старшого дошкільного віку // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання : зб. наук.пр. – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. – Вип. 13. – С. 38–44.
4. Декоративно-прикладне мистецтво з практикумом у навчальних майстернях : метод. реком. / укл. М.П.Селивачов. – К. : РНМК, 1990. – Ч. III. – 98 с.
5. Матвієнко О.В. Виховання молодших школярів: теорія і технологія / О.В.Матвієнко. – К. : ВД «Стилос», 2006. – 544 с.
6. Матвієнко О. Готовність майбутнього вчителя початкової школи до творчої навчально-виховної діяльності / О.Матвієнко // Проблеми підготовки сучасного вчителя : зб. наук. пр. Уманського держ. пед. ун-ту імені Павла Тичини. – Умань, 2012. – С. 238–244.
7. Матвієнко О.В. Моральне виховання молодших школярів у позаурочній та позашкільній діяльності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед.наук : спец. 13.00.01 –Теорія і історія педагогіки» / О.В.Матвієнко. – К., 2007. – 17 с.
8. Основи прикладної творчості : навч. посіб. / укл. Олексюк-Казо Л.М. – К. : НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2006. 203 с.
9. Петько Л.В. Соціально-комунікативна активність підлітків: теорія і практика [Монографія]. – К. : ВМУРоЛ «Україна». – 2010. – 268 с.; бібліогр. : С. 249–267.
10. Matviienko Olena. Theoretical Basics of Preparation of Teachers to Pedagogical Interaction with Children of Various Age / Olena Matviienko // Intellectual Archive. – 2014. – Volume 5. – No. 5 (September). – Toronto : Shiny Word Corp., Canada. – PP. 105–117.